

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

THUTO YA MOTHEO

KEREITI YA 3

PUDUNGWANA 2016

SESOTHO PUO YA LAPENG

MATSHWAO: 40

NAKO: Hora ele 1

LEBITSO: _____

Pampiri ena e na le maqephe a 14.

TLHOKOMEDISO HO MORUTWANA

1. Bala melawana le dipotso ka tlhoko.
2. Araba dipotso kaofela tse hlahelang pampiring ena.
3. Mosuwe o tla o thusa ho araba dipotso tsa boikwetliso.
4. Teko e na le matshwao a 40.
5. Teko e nka metsotso e 60.

Dipotso tsa boikwetliso

I.1 Etsa sidikadikwe tlhakung ya karabo e nepahetseng.

Re fumanang kgomong?

Kgomo e re fa ...

A bohobe

B lebese

C jeme

D tee

O arabile ka nepo ha o takile sidikadikwe ho B.

I.2 Etsa sedikadikwe lentsweng le nepahetseng, ho a ka masakaneng.

Ke kgenohile (leino/meno) le ka pele.

O arabile ka nepo ha o takile sidikadikwe ho lentswa leino.

I.3 Taka (x) lebokosong la karabo e nepahetseng.

Letsatsi le re fa ...

metsi	
di jo	
kganya	
moya	

O arabile ka nepo ha o takile (x) lebokosong le nepaneng le lentswa kganya

1.4 Dipolelo tse latelang di re bolella ka moo re ka hlwekisang meno.

Ngola nomoro (1-4) ho bontsha tatellano e nepahetseng ya ho hlwekisa meno.

Kolobisa borosolo ka metsi.
Tsokunya molomo.
Borosola meno.
Tshela sesepa sa meno borosolong

O arabile ka nepo ha o latedisitse ka nepo 1, 4, 3, 2

Tekong ya hao o tla araba ho ya ka tataiso o e fuweng.

Teko e qala leqepheng le latelang.

Bala pale ka hloko o nto araba dipotso 1-6

Ntate le Mme ba ne ba ena le mora a le mong feela. Ka bomadimabe mora wa bona a qala ho ba le metswalle e fosahetseng. Metswalle ena ya hae e ne e batla hore moshemane enwa a se mamele batswadi ba hae, e be leshodu, a hlekefetse le ho utlwisa bana ba bang bohloko.

Batswadi ba ile ba utlwa bohloko haholo ka se neng se etsuwa ke mora wa bona, ka ho ba le metswalle e fosahetseng. Ba ne ba tshwenyehile ka yena, ba leka ka matla ho moruta ka ntho tse ntle le ka dintho tse fosahetseng empa a se ke a mamele.

Ka tsatsi le leng ntatae a nahana ho mo ruta thuto. A ya lebenkeleng ho ya reka tapole e bodileng le tse sa bolang. A kopa mora wa hae ho kenya ditapole ka mokotleng.

Ka mora matsatsinyana ntate a kopa mora ho tlisa ditapole ho yena. Ha mora a bula mokotla wa ditapole, o ile a makala ha ditapole di bodile kaofela, di bile di nkgga ha bohloko. O ile a makatswa ke hobane ho ne ho bodile tapole e le nngwe feela.

Ntate o ile a mo hlaloseisa hore tapole e le nngwe e bodisa tse ngata. O ile a tswela pele a re le bophelong ho jwalo. Haeba metswalle ya hao e fosahetse le wena o tla fosahala hobane o tla etsa seo ba se etsang.

Mora o ile a nahana ka thata ka tapole le mantswe a matla a ntatae mme a nka qeto ya ho ba le metswalle e met jha e lokileng.

Batswadi ba ile ba eba motlotlo haholo ka mora wa bona, ka qeto eo a e nkileng le phetoho a e entseng bophelong ba hae.

Dipotso:

1. Ngola sehlooho sa pale

..... (I)

2. Etsa sedikadikwe tlhakung ya karabo e nepahetseng.

Ke mang a ileng a nahana leqheka?

A Mme

B Ntate

C Mora

D Metswalle (I)

3. Taka (x) ka hara lebokoso la karabo e nepahetseng
Hobaneng batswadi ba moshanyana ba ne ba
kgathatsehile?

Mora wa bona o ne a sena boitshwaro	
Mora wa bona o ile a ba mohlala o motle.	
Ditapole di ne di bodile kaofela.	
Tapole e ne e bodile.	

(I)

4. Bontsha tatellano ya diketsahalo ka nepo Ngola dinomoro (1-4) ka hara mabokoso ho bontsha tatellano e nepahetseng.

Ntate o ile a reka ditapole.	
Ditapole kaofela di ne di bodile.	
Mora o ile a kenya ditapole ka hara mokotla.	
Ntate a nahana leqheka.	

(1)

5. Pale ena e re rutang?

Pale e re ruta

.....

.....

.....

(1)

6. O lebelletse boitshwaro bo jwang ho motswalle ya lokileng?

.....

.....

.....

(1)

7. Sheba papatso o nto araba dipotso 7.1 le 7.2.

Tlo reke

50c

Theolelo e tlase ya dikuku

Labohlano

10 Mphalane

50c

Ka Kgefutso ya pele

Holong

R2

R4

Tse monate feela!!!

Le tse ding...

7.1 Sehella mola karobo e nepahetseng.
O nahana theolelo ya dikuku e etsahala kae?

- A Kliniki
- B Sepoleseng
- C Sekolong
- D Kerekeng

(1)

7.2 Taka (x) ka hara lebokoso le nang le karabo e nepahetseng.
 Theko ya dikuku e etsahala ka la ...

Labobedi	
Labohlano	
Sontaha	
Laboraro	

(1)

8. Ngola polelo e latelang hape makgatheng o a neilweng.

8.1 Lekgathe lef etile

Mme o pheha di jo le dikuku.

.....

(2)

8.2 Lekgathe le jwale

Re jele nama hape re nwele metsi

.....

(2)

9. Bala:

9.1 Etsa sedikadikwe ho **mabitso a mabedi** polelong e ka tlase

Bana ba reka diqhomi. (2)

9.2 Etsa sedikadikwe ho **maemedi a mabedi** polelong e ka tlase.

Ba jele dipompong tsa bona mahareng a beke. (2)

9.3 Etsa sedikadikwe ho **makopanyi a mabedi** dipolelong tse latelang.

(a) Banana ba rata dikuku empa bashemane ba rata dipompong. (1)

(b) Letsatsi le a t jhesa mme moya o ya foka. (1)

10. Sheba ditshwantsho mme o qetelle polelo.

10.1

Nkgono

..... jeresi.

(1)

10.2

Ngwana wa nku ke

(1)

10.3 Ngola meeelo e fapaneng ya lentsewe.

Nama

.....

(1)

II. Ngola dipolelo tse latelang hape mme o kenye matshwao a puo a mabedi a nepahetseng.

II.1 Bana ba ja dikuku dipompong le diqhomi

.....
.....
..... (2)

II.2 o ratang ha e le panana, apole kapa lamunu

.....
.....
..... (2)

II.3 Jo ntlo e a t jha ho rialo malome.

.....
.....
..... (2)

12. Etsa sedikadikwe ho maetsi a nepahetseng dipolelong tse latelang

12.1 Mme o shapa ngwana. (1)

12.2 Thuto o rwetse dieta tse nt jha. (1)

13. Bala tafole ka hloko mme o arabe dipotso 13.1-13.3.

Mesebetsi ya lelapa		
Lebitso	Mantaha, Laboraro le Labohlano	Labobedi le Labone
Mme	O fiela ntlo ya ho jella.	O fepa dint ja.
Ntate	O hlatswa di jana.	O qhala matlakala.
Thabo	O hlakola, a pakele di jana.	O fiela ntlo ya ho jella.
Dineo	O fepa dint ja.	O hlatswa di jana.
Neo	O qhala matlakala.	O hlakola, a pakele di jana.

13.1 Mme o fiela ntlo ya ho jella ka Mantaha, Laboraro le Labohlano

Ke mang hape ya fielang ntlo ya ho jella bekeng?

..... (1)

13.2 Ke mang ya hlatswang di jana ka Labone?

..... (1)

13.3 Ke bomang ba lelapa ba qhalang matlakala bekeng?

..... (1)

14. Bala keraf o e latelang mme o arabe dipotso 14.1 le 14.2

Theko ya dintso tse monate

Lenane la bana	7				
	6				
	5				
	4				
	3				
	2				
	1				
	dibisikiti	dilolipop	dikuku	dipompong	

14.1 Etsa sedikadikwe karabong e nepahetseng.

Ke ntho efe e rekilweng haholo?

- A Dibisikiti
- B Dilolipop
- C Dikuku
- D Dipompong

(1)

14.2 Etsa sedikadikwe karabong e nepahetseng.

Ke bana ba bakae ba rekileng dipompong ...

- A 6
- B 2
- C 3
- D 1

(1)

